

ΗΛΙΑΣ ΜΠΑΖΙΝΑΣ:

«Ο πρωταθλητισμός είναι βαρυτάτη νόσος»...

ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΗ ΚΑΚΙΣΗ:

Όλο αυτόν τον καιρό βρέθηκε σε κάθε είδους εκπομπή -ραδιοφωνική ή τηλεοπτική- για να πει κι αυτός σαν ειδικός τη γνώμη του για τα τελευταία με τα αναβολικά γεγονότα. Ο κόσμος ξαφνικά σαν να ξύπνησε και θέλει απαντήσεις: πώς, γιατί, ποιος φταίει που φτάσαμε εδώ, από το ζενίθ στο ναδίρ της εθνικής περηφάνιας, πώς προχωρήσαμε τόσο βαθειά στα πιο σκοτεινά πελάγη του παγκόσμιου πρωταθλητισμού.

Τι να πρωτοπείς όμως, τι να τους απαντήσεις; Γιατί ο Ηλίας Μπαζίνας, ο επί πολλά χρόνια επίμονος και καθημερινός αθλητικογράφος, ο από τα νιάτα του με τον αθλητισμό σοβαρά και με επίγνωση ασχολούμενος, έχει απόψεις που πολύ πιο πέρα πάνε από τις τρέχουσες επικινδυνότητες. Ενδιαφέρεται να μιλήσει για πράγματα πραγματικά λυτρωτικά του ιδιόρρυθμου ψυχισμού αυτού εδώ του λαού. Για το πώς αλλού θα ήμασταν, αν άλλα, πολύ πιο σημαντικά θέματα, τόσο επιπόλαια, τόσο ανεύθυνα δεν περιφρονούσαμε.

-Βρισκόμαστε ενώπιον ενός ...φοβερού λάθους, κύριε Μπαζίνα ;

ΗΛΙΑΣ ΜΠΑΖΙΝΑΣ: Τι να σας πω, κύριε Κακίση; Απορία ψάλτου, βηξ.

-Για το τι γίνεται, για το τι γινότανε όλα αυτά τα χρόνια στον αθλητισμό μας, άλλοι σαν να ξέρουνε, κι άλλοι σαν να μην ξέρανε καθόλου;

Η.Μ.: Πώς να μην ξέρανε καθόλου; Αυτό δεν το χωράει το δικό μου το μυαλό. Υπάρχει άνθρωπος εδώ γύρω που πιστεύει πως μπορεί να υπάρξει πρωταθλητισμός χωρίς υποβοήθηση; Αυτό το πράγμα πρέπει να το βγάλουμε από τη μέση, να τ' αφήσουμε πίσω μας, για να δούμε τι θα κάνουμε. Ο πρωταθλητισμός είναι βαρυτάτη νόσος. Μείζων νόσος. Μείζων διαταραχή του ανθρώπινου οργανισμού, του ψυχισμού του ανθρώπου. Είναι υπέρβαση των ορίων του ανθρώπου, και μετάλλαξη του σε κάποιον άλλον άνθρωπο, ξένο. Αυτό το πράγμα μπορεί να γίνει χωρίς ωδίνες;

-Φοβάμαι πως όχι.

Η.Μ.: Υπάρχει τοκετός χωρίς ωδίνες; Κι εδώ μιλάμε για ωδίνες οδυνηρότατες, αλλά και με βαρύτατες επιπτώσεις στη συνέχεια. Μάλιστα, και χωρίς τα φάρμακα, ο πρωταθλητισμός συνεπάγεται μεγάλη επιβάρυνση του κάθε οργανισμού.

-Π.χ., μεγαλοκαρδία;

Η.Μ.: Ακριβώς. Και σίγουρα πόνους αμέτρητους στο κορμί, που με το πέρασμα των ετών χειροτερεύουν. Είδατε τι είχαν πάθει οι ποδοσφαιριστές στην Ιταλία, λόγω της πολυφαρμακίας: οι τρομερές καθημερινές τους ανάγκες τους οδηγούσαν σε ένα σωρό -νόμιμα συνήθως- χάπια, είτε παυσίπονα, είτε μυοχαλαρωτικά, είτε οτιδήποτε άλλα, που όμως κάνανε ζημιά στον οργανισμό τους απίστευτη.

-Και το ποδόσφαιρο είναι πολύπλοκο σωματικά, δεν φτάνουν, όπως στην άρση βαρών, τα αναβολικά...

Η.Μ.: Ναι. Γιατί το ποδόσφαιρο θέλει και έκρηξη, και δύναμη, και ταχύτητα, αλλά και καθαρό μυαλό.

-Κι η κοκαΐνη σπεύδει τότε να το υποστηρίξει;

Η.Μ.: Ασφαλώς. Χώρια από αυτό, οι υποχρεώσεις του ποδοσφαίρου είναι αλλεπάλληλες, ενώ της άρσης βαρών περιορίζονται σε τρεις-τέσσερις φορές το χρόνο. Αλλά ένα άλλο πρόβλημα είναι το πώς καταλαβαίνει κανείς ποιος έκανε τι. Είμαστε βέβαιοι π.χ. πως η Τζόινερ πέθανε από τα αναβολικά, αλλά κι αυτό ακόμα μένει αναπόδεικτο. Και δεν είναι και τόσο τυπικό αυτό που της συνέβη.

-Να πεθάνει στον ύπνο της από ανακοπή;

Η.Μ.: Ναι. Τα πιο τυπικά είναι άλλα. Λοιπόν, κι όταν χρεώνουμε κάτι στα αναβολικά, ποιος θα τα χρεωθεί; Τουλάχιστο με τα ναρκωτικά κάποιοι έστω συλλαμβάνονται, και πάνε και φυλακή. Κι υπάρχει και μια εικόνα εν πάση περιπτώσει του ανθρώπου που είναι ναρκομανής. Και, μέσα από μια διαδικασία θεραπείας του, υπάρχει κι η ελπίδα.

-Κάποια εικόνα έχουμε πάντως και του ...αναβολιζόμενου ατόμου, δεν έχουμε;

Η.Μ.: Έχουμε, αλλά δεν είναι τόσο οπτικά ολέθρια. Κι η ακμή ακόμα είναι στην πλάτη πιο πολύ συνήθως, και την κρύβουν τα ρούχα. Η μεγαλύτερη παραμόρφωση απ' όλες είναι πως ξαφνικά ο άνθρωπος αυτός σπάει μέσα σ' ένα μήνα πέντ'-έξι φορές το προσωπικό του ρεκόρ. Άμα δεις κάτι τέτοιο, φτάνει.

-Κι «η λάμψη του αθλητή τη στιγμή που ξεπερνάει τον εαυτό του», που ύμνησε ο Διονύσης Σαββόπουλος;

Η.Μ.: Ο Σαββόπουλος λέει κι άλλα ρομαντικά πράγματα, έχει κάθε

δικαίωμα να είναι ρομαντικός. Ποιητική αδεία όλα αυτά είναι απόλυτα σεβαστά. Αλλά ο μεγάλος θαυμασμός για τις αθλητικές νίκες ανάγεται σε πράγματα μεταφυσικά, κάπως αυτάρεσκα ας πούμε, και αρκετά εκτός τόπου και χρόνου.

-Σας ακούσαμε να λέτε πως φταίνε και τα σημερινά πρότυπα των παιδιών, οι καλογυμνασμένοι Μπραντ Πιτ. Ενώ παλιά ο Γκάρυ Κούπερ είχε τα χάλια του σωματικά.

Η.Μ.: Μα σήμερα όλο και περισσότερα σάιμποργκς προστίθενται στην κοινωνία των κοινών θνητών. Κι αυτά τα σάιμποργκς μπορεί κάποια στιγμή να φτάσουν να επιτρέπουν μια πολύ μακρά επιβίωση, αλλά προσωπικά εκφράζω την ευχή αυτή την εποχή εγώ να μη τη ζήσω, να μη τη δω, να πάει και να πάω στην ευχή χωρίς να συναντηθούμε.

-Δεν ενδιαφέρεστε για τις ...ημέρες των ζωντανών νεκρών, λέτε;

Η.Μ.: Σε καμία περίπτωση δεν με απασχολεί η συνέχεια με τέτοιους αφύσικους τρόπους εμένα.

-Σαν Ελλάδα όμως τι κάνουμε; Αναγκαστικά μας απασχολεί τι γίνεται και πώς θα βγούμε σαν χώρα από τις σύγχρονες αυτές στενωπούς.

Η.Μ.: Το ξανάπα: Εξανίσταμαι όταν ακούω ανθρώπους γύρω μου να δηλώνουν, «-Μα μόνο έναν αθλητισμό έχουμε». Είναι δυνατό; Είμαι Έλληνας και νοιώθω πως δεν έχω τίποτ' άλλο; Ωραία: δεν ξέρεις την ιστορία σου, γιατί στο μάθημα της ιστορίας ήσουν κουμπούρας και βαριόσουνα. Άλλα πράγματα δεν ξέρεις; Δεν έχεις διαβάσει, δεν έχεις δει, δεν έχεις ακούσει; Δεν ξέρεις πως αυτός εδώ είναι ένας μαγικός τόπος, ο οποίος κάθε τόσο γεννάει σπουδαίους ανθρώπους, που κάνουνε σπουδαία πράγματα; Εσύ ο Έλληνας δηλαδή που λες πως έχεις μόνο τον αθλητισμό, το μόνο που δεν έχεις είναι ο αθλητισμός !

-Δηλαδή;

Η.Μ.: Γιατί ο σημερινός πρωταθλητισμός εξ υποθέσεως είναι ένα πράγμα ανέντιμο, το οποίο στερείται αληθείας και αρετής. Ξαναγράφοντας κάτι αυτές τις μέρες, αναθυμήθηκα το στίχο του Σολωμού: εθνικό είναι κάθε τι το αληθινό. Δεν δικαιούμεθα επί τη ευκαιρία να ξαναδιαβάσουμε και Σολωμό οι Έλληνες; Δεν ήταν η αρετή η πεμπτουσία της ύπαρξης του πολιτισμού εκείνων τους οποίους επιθυμούμε για προγόνους μας; Η αρετή μάλιστα για τους αρχαίους Έλληνες ήταν μια κατάσταση πολύπλοκη: περιείχε ανδρεία, περιείχε εντιμότητα, περιείχε την τάση προς το φως, τη μόρφωση και την αλήθεια, κι όχι προς το ψέμα. Ο Ηρακλής, ο λεγόμενος γενάρχης τους, ήταν άλλωστε υπόδειγμα ευγενούς και καθαρού ανθρώπου, που επεδίωκε τα καλά έργα. Κι η ωραία αυτή λέξη η αρετή και την ίδια ρίζα έχει με τον άνδρα, και τον ανδρισμό εκφράζει πάνω απ' όλα. Θέλω να πω, πως είτε μιλάμε για άνδρα, είτε μιλάμε για την αρετή μιας γυναίκας, μιλάμε για μία σοβαρή ιδιότητα. Δεν μιλάμε για τη συμπεριφορά καμιάς καλής καλόγριας.

-Οπότε;

Η.Μ.: Οπότε, όταν επιδιώκουμε έναν αθλητισμό χωρίς αρετή, επιδιώκουμε έναν αθλητισμό άνανδρο. Κι ένας αθλητισμός άνανδρος είναι αθλητισμός ανύπαρκτος. Που ενεργεί αρνητικά. Που αντί αρετής παράγει κακία. Στα γυμναστήρια αν πάτε σήμερα θα δείτε θλίψη, κατήφεια και πόνο. Γιατί τα παιδιά σήμερα ζούνε με τη συνεχή αγωνία πως κάτι θα τους συμβεί. Πως, αν δεν τους πιάσουνε, αύριο-μεθαύριο η υγεία τους θα τους εγκαταλείψει. Πως κάποτε θα απομυθοποιηθούν οι πάντες, ό,τι κάνανε θα ξεχαστεί, θα επικαλυφθεί από κάποιων επόμενων τα επίσης ύποπτα ρεκόρ.

-Παγκόσμιο όμως το φαινόμενο, είπαμε: η άλλη πηγή στην Ολυμπία μέσα, κέρδισε στη σφαίρα το χρυσό χαπακωμένη, και την πιάσανε την επομένη.

Η.Μ.: Ναι. Και δεν έστειλε και το μετάλλιο πίσω. Της το 'χε χάσει, λέει, ο αδελφός της. Άλλη μια πολύ μελαγχολική, πικρή ιστορία κι αυτή. Οι σύγχρονοι Έλληνες θα μπορούσαμε στον αθλητισμό να έχουμε αφήσει το σημάδι μας με άλλο τρόπο.

-Όπως;

Η.Μ.: Ως θεματοφύλακες π.χ. μιας παγκόσμιας αθλητικής κάθαρσης. Αφού, ιστορικά και ιδεολογικά, ο αθλητισμός είναι αναμφισβήτητα παιδί των αρχαίων Ελλήνων, έχουμε κι εμείς πάνω από κάθε άλλον υποχρέωση να κινηθούμε προς την κάθαρση. Μιλάμε για σπουδαίο έργο, βέβαια, για άθλο πράγματι ηράκλειο.

-Να μη μείνουμε δηλαδή μ' αυτή την εξωτερική και πολύπαθη πια φλόγα, να βρεθούμε με μια τελείως άσβηστη μέσα μας φλόγα.

Η.Μ.: Ο αθλητισμός, ο οποίος περνάει την αντίληψη ενός εθνικού σφρίγγους επειδή κάποιος από τις χιλιάδες των εδώ γύρω ανθρώπων κατάφερε να πάρει ένα μετάλλιο, αφήνοντας στη σκιά όλους τους άλλους που δεν πήρανε κι οι οποίοι καθόλου λιγότερο ωραίοι δεν είναι, καθόλου λιγότερο σωστοί άνθρωποι, αυτός ο αθλητισμός, του ενός πόντου διαφορά στα ρεκόρ ή του ενός εκατοστού του δευτερολέπτου, αθλητισμός ουσιαστικός δεν είναι. Το να έχεις όμως πολλούς ανθρώπους ενσυνείδητα αθλούμενους, μακριά από όλ' αυτά που λέμε, τότε κάτι κάνεις. Τότε προς μια σωστή επιτέλους κατεύθυνση ξαναγύρισες, ξαναπάς.

ΠΗΓΗ: Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, «Κ», ΚΥΡΙΑΚΗ (20.4.2008).